

This question paper contains 11 printed pages]

NA—93—2024

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Second Year) (Third Semester) EXAMINATION

APRIL/MAY, 2024

COST ACCOUNTING

Paper—(BC 3.2)

(Tuesday, 16-04-2024)

Time : 2.00 p.m. to 5.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—75

- N.B. :—*
- (i) Question No. 1 is compulsory.
  - (ii) Simple calculator is allowed.
  - (i) प्रश्न क्र. 1 अनिवार्य आहे.
  - (ii) साधे गणकयंत्रास परवानगी आहे.

1. From the following particulars, prepare cost sheet for the commodity 'A' : 20

₹

Opening Stock :

Raw materials	13,100
WIP	5,000
Finished products (1000 units)	16,000

P.T.O.

Closing Stock :

Raw materials	21,000
WIP	10,000
Finished product (2000 units)	32,000
Purchases of Raw Materials	1,25,000
Carriage inwards	900
Direct wages	95,000
Rent and insurance of factory	35,000
Factory supervision	13,000
Sales of finished product	3,15,000

During the period 16000 units of commodity were produced.

Selling overheads are ₹ 1 per unit sold.

Calculate the net profit for the period and net profit per unit of commodity 'A'.

खालील तपशिलावरून वस्तू 'अ' चे परिव्यय प्रपत्र तयार करा :

₹

प्रारंभन स्कंध :

कच्ची सामग्री	13,100
क्रियामाण कर्म	5,000
निर्मित वस्तू (1000 एकक)	16,000

संवरण स्कंध :

कच्ची सामग्री	21,000
क्रियामाण कर्म	10,000
निर्मित वस्तू (2000 एकक)	32,000
कच्ची सामग्री खरेदी	1,25,000
आगत वाहन व्यय	900
प्रत्यक्ष मजुरी	95,000
निर्माणी भाडे व विमा	35,000
निर्माणी पर्यवेक्षण	13,000
निर्मित वस्तूची विक्री	3,15,000

या कालावधीमध्ये 16000 एककाचे उत्पादन केले.

विक्री अधिव्यय ₹ 1 प्रमाणे विक्री केलेल्या एककास झालेला आहे.

या कालावधीतील निव्वल नफा काढा आणि प्रती एककास वस्तू 'अ' चा नफा काढा.

2. From the following information, calculate levels of stock : 15

- Average delivery time is 20 days
- Minimum delivery time is 15 days
- Maximum delivery time is 30 days
- Maximum delivery time for emergency is 5 days
- Average consumption per day is 25 units

P.T.O.

WT

(4)

NA—93—2024

- (vi) Maximum consumption per day is 35 units
- (vii) Minimum consumption per day is 14 units
- (viii) Re-ordering quantity is 600 units.

पुढील माहितीच्या आधारे, साठा स्तरांची गणना करा :

- (i) सरासरी वितरण वेळ 20 दिवस आहे
- (ii) किमान विसरण वेळ 15 दिवस आहे
- (iii) जास्तीत जास्त वितरण वेळ 30 दिवस आहे
- (iv) आणीबाणीत जास्तीत जास्त वितरण वेळ 5 दिवस आहे
- (v) सरासरी वापर दररोज 25 युनिट्स आहे
- (vi) जास्तीत जास्त वापर दररोज 35 युनिट्स आहे
- (vii) किमान वापर दररोज 14 युनिट्स आहे
- (viii) रि-ऑर्डर संख्या 600 युनिट्स आहे.

Or

(किंवा)

The following were the receipts and issues of materials during the month of January, 2023 :

- 1, Opening stock 250 units @ Rs. 35 per unit
- 3, Issued 150 units
- 5, Received 140 units @ Rs. 35 per unit

WT

(5)

NA—93—2024

- 7, Issued 160 units.
- 9, Received 280 units @ Rs. 40 per unit
- 11, Received 120 units @ Rs. 45 per unit
- 13, Issued 370 units.
- 14, Received 220 units @ Rs. 50 per unit
- 15, Received 45 units @ Rs. 55 per unit
- 18, Issued 214 units
- 21, Received 40 units @ Rs. 60 per unit
- 25, Received 60 units @ Rs. 70 per unit
- 26, Issued 100 units
- 28, Issued 60 units
- 30, Issued 50 units

From the above information prepare store ledger using LIFO method.

जानेवारी 2023 या महीन्यामध्ये सामग्रीचे प्राप्ती व निर्गमन पुढीलप्रमाणे आहे :

- 1, प्रारंभ स्कंध 250 युनिट्स, रु. 35 प्रती युनिट दर
- 3, 150 युनिट्स जारी केले (निर्गमित)
- 5, 140 युनिट्स प्राप्त झाले रु. 35 प्रती युनिट दर
- 7, 160 युनिट्स जारी केले (निर्गमित)
- 9, 280 युनिट्स प्राप्त झाले रु. 40 प्रती युनिट दर
- 11, 120 युनिट्स प्राप्त झाले रु. 45 प्रती युनिट दर

P.T.O.

- 13, 370 युनिटस् जारी केले (निर्गमीत)
- 14, 220 युनिटस् प्राप्त झाले रु. 50 प्रती युनिट दर
- 15, 45 युनिटस् प्राप्त झाले रु. 55 प्रती युनिट दर
- 18, 214 युनिटस् जारी केले (निर्गमीत)
- 21, 40 युनिटस् प्राप्त झाले, रु. 60 प्रती युनिट
- 25, 60 युनिटस् प्राप्त झाले रु. 70 प्रती युनिट
- 26, 100 युनिटस् जारी केले (निर्गमीत)
- 28, 60 युनिटस् जारी केले (निर्गमीत)
- 30, 50 युनिटस् जारी केले (निर्गमीत)

वरील माहितीच्या आधारे LIFO पद्धतीने भांडार प्रपंजी तयार करा.

3. Calculate the earnings of a worker under the following methods : 15

- (i) Time Rate
- (ii) Piece Rate
- (iii) Halsey Plan
- (iv) Rowan Plan.

Wage rate = Rs. 3 per hour

D.A. = Re. 1 per hour

Standard Time = 60 hours

Actual Time = 40 hours.

WT

(7)

NA—93—2024

खालील पद्धतीनुसार श्रमीकांच्या मजुरीची गणना करा :

- (i) समय दर पद्धत
- (ii) कार्य दर पद्धत
- (iii) हालसे योजना
- (iv) रोवन योजना.

मजुरी दर	=	3 रुपये प्रति तास
महागाई भत्ता	=	1 रुपये प्रति तास
निर्धारित/प्रमापीत वेळ	=	60 तास
घेतलेला वेळ	=	40 तास.

Or

(किंवा)

From the following particulars calculate the earnings of worker under straight piece basis and the Taylor's differential piece rate system.

Standard time per piece = 20 minutes

Normal rate per hour = Re. 0.90

In 9 hours day : A produced 25 units

B produced 30 units.

Differential to be applied :

80% of the piece rate below standard and 120% of the piece rate at or above standard.

P.T.O.

खालील तपशिलावरून श्रमीकांच्या मजुरीची सरळ कार्यदर पद्धत आणि टेलरच्या भिन्न कार्यदर पद्धतीनुसार

गणना करा :

एका नगासाठी निर्धारित वेळ = 20 मिनिटे

एका तासासाठी सामान्य दर = 0.90 रुपये

9 तासांच्या दिवसामध्ये A हा 25 नग उत्पादित करतो व B हा 30 नग उत्पादित करतो.

खालीलप्रमाणे भिन्न दर लागू करणे :

प्रमापीत उत्पादनापेक्षा कमी असेल तर कार्यदराच्या 80% प्रमाणे व प्रमापीत उत्पादन किंवा त्यापेक्षा जास्त असेल तर कार्यदराच्या 120% प्रमाणे.

4. Calculate the machine hour rate from the following information : 15

₹

(i) Rent of the department (1/4th of area is occupied by the machine)	12,000 p.a.
(ii) Lighting (out of 15 points, 3 points are for this machine)	4,500 p.a.
(iii) Insurance	540 p.a.
(iv) Cotton waste	900 p.a.
(v) Salary of foreman (1/5th of this machine)	15,000 p.a.
(vi) Lubricant	360 p.a.
(vii) Cost of machine	13,500

It is assumed from the past experience :

- (a) That the working life of machine 10 years
- (b) That the machine will work 2000 hours annually
- (c) That the estimated cost of repairs and maintenance will be ₹ 7,500 for the life
- (d) That the machine consumes 5 units of power per hour, rate of power is 15 paise per unit.

खालील माहितीवरून यंत्र तास दराची गणना करा :

	₹
(i) विभागाचे भाडे (यंत्राने 1/4 जागा व्यापली आहे)	12,000 प्रति वर्ष
(ii) प्रकाश (15 पॉईंटपैकी, 3 पॉईंट या यंत्राकरिता)	4,500 प्रति वर्ष
(iii) विमा	540 प्रति वर्ष
(iv) कापूस वेस्ट	900 प्रति वर्ष
(v) मुकदमाचे वेतन (1/5 या यंत्राकरिता)	15,000 प्रति वर्ष
(vi) वंगण तेळ	360 प्रति वर्ष
(vii) यंत्राची किंमत	13,500

मागील अनुभवावरून असे गृहीत धरले आहे की :

- (अ) यंत्राचे कार्य आयुष्य 10 वर्ष आहे
- (ब) यंत्र वार्षिक 2000 तास काम करील
- (क) यंत्रात आयुष्यात अंदाजे दुरुस्ती व भरण पोषणाचा रु. 7,500 खर्च येईल
- (ड) हे यंत्र प्रत्येक तासाला 15 पैसे प्रति एकक प्रमाणे 5 एकक शक्तीचा वापर करते.

P.T.O.

WT

(10)

NA—93—2024

Or

(किंवा)

Determine Machine Hour Rate of a machine from the information given below :

	₹
(i) Purchase price of machine	3,60,000
(ii) Freight and installation charges	40,000
(iii) Life of machine is 10 years @ 2000 working hours per year	
(iv) Repairs charges 40% of the depreciation	
(v) Consumption of electric power 10 units per hour @ 20 paise per unit	
(vi) Lubricating oil @ ₹ 8 per day of 8 hours	
(vii) Consumable stores @ ₹ 36 per day of 8 hours	
(viii) Wages of machine operator @ ₹ 24 per day of 8 hours	

Note : The residual scrap value of machine is nil.

खालील दिलेल्या माहितीवरून एका यंत्राशी संबंधीत यंत्र तास दर काढा :

- (i) यंत्राची खरेदी किंमत ₹ 36,000
- (ii) वाहतुक भाडे व उभारणी खर्च ₹ 40,000
- (iii) यंत्राचे आयुष्य 10 वर्षे आहे ते यंत्र प्रति वर्ष 2000 तास कार्य करते

- (iv) दुरुस्तीचा खर्च अवक्षयणाच्या 40% आहे
- (v) विद्युत शक्तीचा वापर, प्रति तास 10 एकक प्रमाणे प्रति एकक 20 पैसे दराने
- (vi) वंगण तेळ 8 तासाच्या प्रति दिवसाला ₹ 8 प्रमाणे
- (vii) उपभोग्य स्कंध 8 तासाच्या प्रति दिवसाला ₹ 36 प्रमाणे
- (viii) यंत्र चालकाची मजुरी 8 तासाच्या प्रति दिवसाला ₹ 24 प्रमाणे.
- نوٹا :** यंत्राचे अवशेष मुल्य शून्य आहे.

5. Write short notes on any two :

10

- (i) Objectives of Cost Accounting
- (ii) Objectives of Material Control
- (iii) Time keeping
- (iv) Incentive schemes.

कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) परिव्यय लेखाकर्माचे उद्देश्य
- (ii) सामग्री नियंत्रणाचे उद्देश्य
- (iii) समय नोंदणी
- (iv) उत्तेजक योजना.